

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 19 април 2019 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: март 2019 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})**, во март 2019 година, бележи умерен месечен раст од 0,2%, како резултат на зголемувањето кај сите компоненти, изразено кај краткорочните депозити и депозитните пари³. Споредено на годишна основа, растот на паричната маса изнесува 10,4%, главно како резултат на зголемувањето на депозитните пари и краткорочните депозити, при помал позитивен придонес кон годишниот раст и на готовите пари во оптек и долгорочните депозити до две години.
- Во текот на март, кај **вкупните депозити**⁴ е евидентирано месечно и годишно зголемување од 0,4%⁵ и 11,1%, соодветно, во услови на раст на депозитите кај двата сектора, со изразен придонес на секторот „домаќинства“.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити⁶ на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)								годишна промена (во %)								месечна промена (во %)	
	12.2016 ⁶	12.2017 ¹	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ¹	2.2019	3.2019	12.2016 ¹	12.2017 ¹	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ¹	2.2019	3.2019	2.2019	3.2019
Парична маса М4	354,712	372,931	374,681	386,470	395,840	416,814	417,149	418,499	6.2	5.1	7.5	10.1	11.7	11.8	11.2	11.7	1.0	0.3
Парична маса МЗ	322,199	336,989	337,684	348,090	353,862	373,436	372,136	372,833	6.0	4.6	7.3	10.1	10.9	10.8	10.0	10.4	0.8	0.2
ОД КОИ:																		
Готови пари во оптек	28,193	29,968	28,658	29,681	30,665	32,233	31,232	31,236	7.2	6.3	6.9	4.2	5.9	7.6	10.0	9.0	1.3	0.0
Вкупни депозити	321,888	339,314	340,135	349,816	358,126	375,046	376,155	377,800	5.7	5.4	7.1	9.9	11.6	10.5	10.3	11.1	1.1	0.4
ОД КОИ:																		
Корпоративен сектор	87,377	89,248	85,791	90,295	93,775	97,703	95,879	96,147	13.4	2.1	4.1	11.6	16.8	9.5	9.5	12.1	0.8	0.3
Домаќинства	217,394	230,744	233,485	236,832	240,139	252,563	253,207	253,748	2.5	6.1	7.3	7.9	8.4	9.5	8.8	8.7	0.8	0.2
Вкупни кредити	284,782	300,257	298,059	306,049	311,558	322,089	321,439	324,798	-0.1	5.4	5.7	6.2	7.9	7.3	8.2	9.0	0.6	1.0
ОД КОИ:																		
Корпоративен сектор	154,225	157,722	152,187	155,427	157,165	164,765	163,044	164,734	-5.3	2.3	2.3	2.9	5.7	4.5	6.9	8.2	0.9	1.0
Домаќинства	129,321	141,232	144,491	149,254	152,990	155,734	156,903	158,550	7.0	9.2	9.4	9.7	10.1	10.3	9.6	9.7	0.3	1.0

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

⁴ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

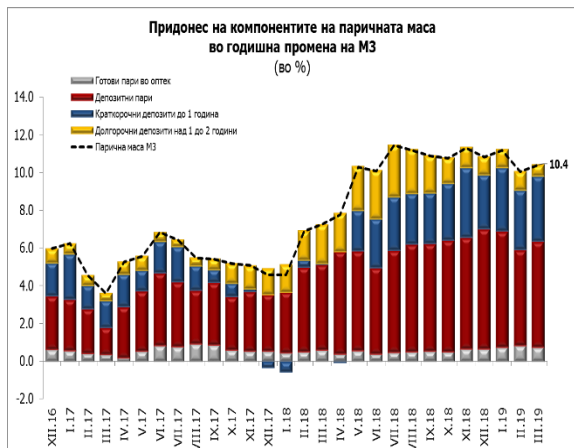
⁵ Во март 2019 година, месечниот раст на вкупните депозити, покрај на корпоративниот сектор и секторот домаќинства, се должи и на зголемените депозити на останатите финансиски институции.

⁶ Годишните стапки на кредитите во периодот јуни 2016 – мај 2017 година беа под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од две години.

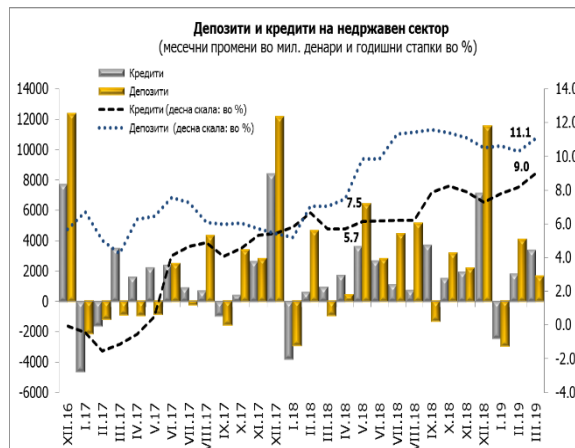

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните кредити**, овој месец, се зголемија за 1,0% на месечна основа, што се должи на зголеменото кредитирање на двата сектора, коишто имаат речиси подеднакво учество во месечната промена. На годишна основа, кредитниот раст изнесува 9,0% и се објаснува со зголемување на кредитирањето кон двата сектора, малку поизразено кај секторот „домаќинства“ (учество во растот од 52,6%).

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁷

Извор: НБРСМ.

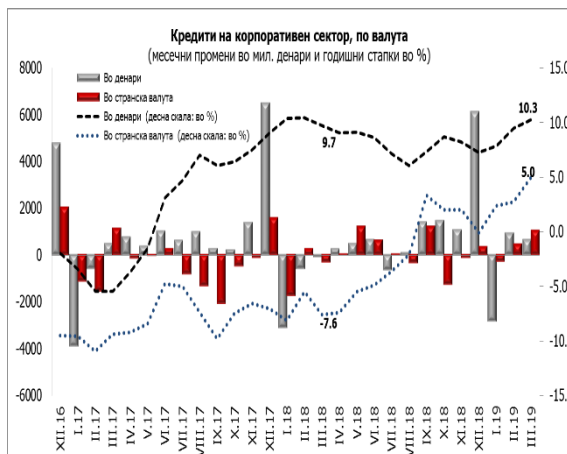
- Во март 2019 година, вкупните **депозити на корпоративниот сектор** се повисоки за 0,3% на месечно ниво. Растот произлегува од зголемувањето на долгорочните денарски депозити, краткорочните депозити во странска валута и депозитните пари, којшто делумно е неутрализиран преку падот на краткорочните депозити во денари и долгорочните депозити во странска валута. Анализирани на годишна основа, депозитите на корпоративниот сектор растат со 12,1%, во најголем дел заради зголемувањето на депозитните пари и на краткорочните депозити во странска валута и во денари, при помал, но позитивен придонес и на долгорочните депозити (во странска валута и во денари).

⁷ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Кредитите на корпоративниот сектор**⁸, во март 2019 година, забележаа зголемување на месечна и годишна основа од 1,0% и 8,2%, соодветно. Гледано по валутната структура, поголемо учество кон месечниот раст имаат кредитите одобрени во странска валута, додека годишниот раст во најголем дел се должи на кредитите одобрени во денари.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁹

Извор: НБРСМ.

- Вкупните **депозити на домаќинствата**, во март, бележат месечен раст од 0,2%, што се објаснува со зголемувањето на долгорочните депозити (во денари и во странска валута) и краткорочните депозити во странска валута, во услови на остварен пад кај депозитните пари. Стапката на годишен раст на депозитите на домаќинствата изнесува 8,7%, пред сè како резултат на порастот кај депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута, при позитивен придонес и на долгорочните депозити (во денари и во странска валута).

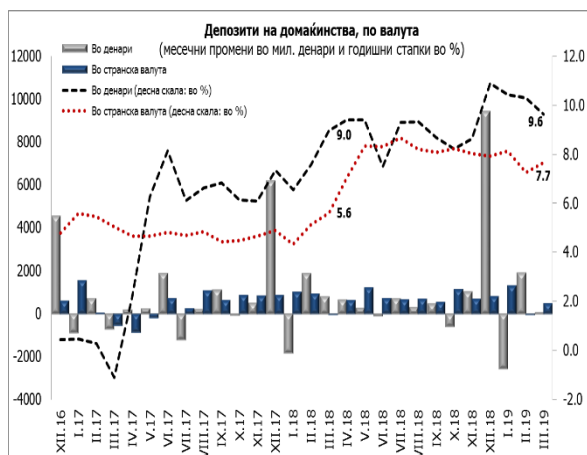
⁸ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамки на странската валута.

⁹ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

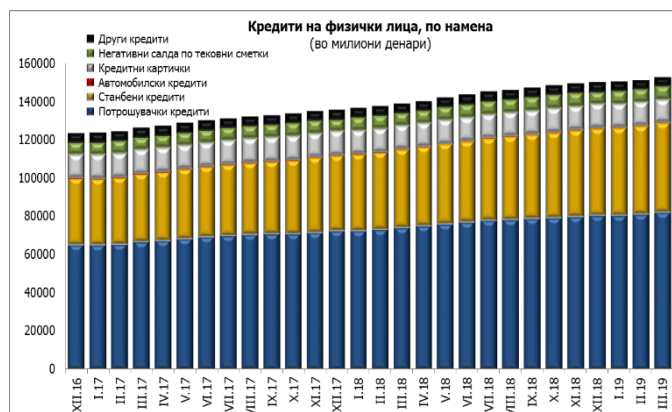
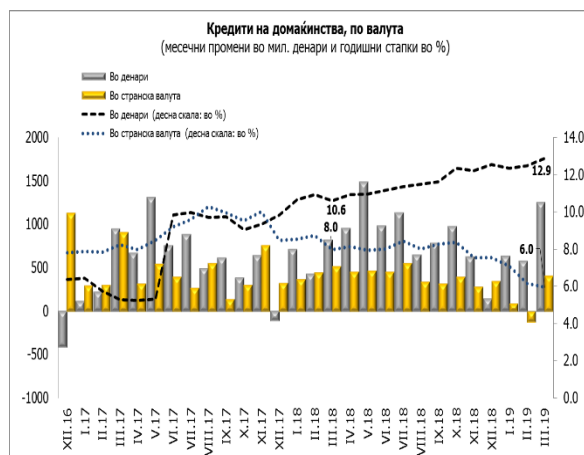

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во март 2019 година, вкупните **кредити на домаќинствата** остварија месечно и годишно зголемување од 1,0% и 9,7%, соодветно. Анализирано по валута, нагорните месечни и годишни промени во најголем дел произлегуваат од денарските кредити (учество од 75,6% и 72,1%, соодветно).

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)								годишна промена (во %)								месечна промена (во %)	
	12.2016 ⁽¹⁾	12.2017 ⁽¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ⁽¹⁾	2.2019	3.2019	12.2016 ⁽¹⁾	12.2017 ⁽¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ⁽¹⁾	2.2019	3.2019	2.2019	3.2019
Потрошувачки кредити	65,438	72,595	74,218	77,100	78,964	80,632	81,342	82,324	13.4	10.9	10.7	11.1	11.1	11.1	11.0	10.9	1.0	1.2
Станбени кредити	34,608	39,535	40,899	42,309	43,896	45,539	45,932	46,477	14.3	14.2	15.4	14.9	16.2	15.2	13.6	13.6	0.3	1.2
Автомобилски кредити	323	316	318	307	301	312	312	319	-19.1	-2.2	2.9	0.2	-2.2	-1.3	-1.1	0.4	-0.9	2.3
Кредитни картички	12,380	12,281	12,157	12,192	12,235	12,246	12,117	12,113	0.3	-0.8	-1.1	-0.8	-0.9	-0.3	-0.3	-0.4	-0.5	0.0
Негативни салда по тековни сметки	5,795	5,896	6,300	6,672	6,881	6,232	6,753	6,830	3.6	1.8	0.4	4.8	5.7	5.7	5.1	8.4	-0.8	1.1
Други кредити	4,584	4,564	4,534	4,593	4,566	4,607	4,277	4,252	7.3	-0.4	-0.5	-0.8	-0.2	0.9	-5.6	-6.2	-6.7	-0.6

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, овој месец, најзастапената категорија – **потрошувачките кредити**, бележат месечен и годишен раст од 1,2% и 10,9%, соодветно. **Станбените кредити** исто така се зголемени за 1,2% на месечна основа, додека годишната стапка на раст кај оваа компонента е непроменета во однос на претходниот месец и изнесува 13,6%. По негативните стапки во претходниот месец, во март, **автомобилските кредити** забележаа месечно и годишно зголемување од 2,3% и 0,4%, соодветно. Кредитите одобрени на **кредитни картички** на месечно ниво се непроменети, додека на годишно ниво остварија пад од 0,4%. Во март, **негативните салда на тековните сметки** бележат месечен раст од 1,1%, додека на годишна основа, оваа компонента оствари стапка на раст од 8,4%. Кај кредитите одобрени врз **други основи** е евидентиран месечен и годишен пад од 0,6% и 6,2%, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitnite-institucii---mesecni-podatoci.nspix>

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 мај 2019 година (референтен пресек заклучно со април 2019).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).